

dog formeentlig have mangen Betænkelse ved at gaae ind paa en saadan Bestemmelse. Det er nemlig klart, at naar Forstærkningen kun kan indfalde efter Lov, vilde der medgaae ikke faa kort en Tid: — nemlig Tiden, inden Rigsdagen kom sammen og fik en Lov behandlet — førend en saadan Foranstaltning kunde skee, og det indsees let, at i Tilfælde af en pludselig Krig kunde det have de betænkeligste Følger at opsætte denne Foranstaltning. Der er med Hensyn til Stilling og Bytning af Vilkkaar indkommen nogle Forandringer i Lovforslaget, som jeg finder meget uheldige; deriblandt skal jeg særlig nævne Bestemmelserne med Hensyn til Bytning af Vilkkaar. Efter Regjeringens Udskrift er det fordret, at den, der vil bytte med en Anden, skal godtgjøre ved Attester, at hans Forhold have været upaaklagelige og at han ikke har været straffet. Dette er bleven udtaget i det andet Thing, og denne Forandring vil have tilfølgende, at Armeen kan faae adskillige Subjekter, som man helst maatte see sig fri for. Den Betragtning, at den, der kan bytte med en Anden, ogsaa kan indfalde, og at altsaa den vedkommende Afdeling maa finde sig i at tage imod ham, formener jeg ikke kan holde Stik; thi det er vist, at der er stor Forskel paa det, man maa finde sig i; og i at tage Bestemmelser, som netop bevirke, at noget Stabeligt kan skee. Jeg troer, at dette Punkt fortjener at komme i Betragtning. En Følge af, at Almuen i den senere Tid er gaaet saa meget frem, har ogsaa været den, at de indkaldte Værnepligtiges Forhold er bleven bedre, hvilket har kunnet tilstede, at de disciplinaire Forstrifter og Straffebestemmelser ere i væsentlig Grad formildede; men vil man gjøre Armeen til Samlingsplads for den mindre gode Deel af Almuen, da vilde det ogsaa være nødvendigt at vende tilbage til de tidligere Straffebestemmelser; hvilket vi alle maatte ønske undgaaet. Naar de foran omtalte Forandringer gaae ud af det foreliggende Udskrift, vil det angaaende Udskrivning til Armeen nærme sig til at være eenslydende med den Værnepligtslov, vi allerede have. Denudder har som bekendt nu bestaaet i 11. Mar, og der har, mener jeg, ingen Ulemper været forbunden med den; tværtimod har man været tilfreds med denne Lov. Det fortjener derfor

en nøie Undersøgelse, om der ikke skulde være Anledning til at beholde den Udskrivningslov, vi have for Armeen, men for Marinens Vedkommende vedtage en ny Lov ganske adskilt fra den, der vedkommer Hæren.

Lehmann: Jeg kan til en vis Grad være enig med den sidste Taler i, at efter den Erfaring, der nu foreligger og som kunde have været forudsæet, vilde det have været ønskeligt, at Loven ikke havde stillet sig et saa stort Formaal som det, der her tilsigtes; det er ganske vist, at det er kun med Hensyn til Udskrivning til Søværnet, at en Lov var ligefrem nødvendig; thi det vil erindres, at da den nuværende Værnepligtslov i 1849 udkom, faae man sig ved Omstændighederne nødsaget til at indskrænke sit Arbejde til Udskrivning til Landhæren og man gav kun faa og underordnede Bestemmelser med Hensyn til Udskrivning til Søværnet, med Hensyn til hvilken man har holdt sig til de gamle og tildeels meget foreløbige, temmelig vilkaarlige ved praktisk Usance supplerede Bestemmelser i Forordningen af 1802. Dette skete under den Forudsætning, at hvad man ikke strax kunde gjøre, skulde skee snarest muligt, og det har ganske vist staaet som et Hul, der snart skulde udfyldes. Det var ogsaa det, Regjeringen først paataenkte. Thi det Udskrift, der af Regjeringen var omsendt til Erklæring, og som ogsaa kom til mig, holdt sig til Udskrivningen til Søværnet, men imedens det rigtignok fuldkommen ophævede de gamle Sølinitdistricter og de Vilkkaarligheder og Tilfældigheder, der knyttede sig dertil, beholdt det særlig Søruddet og Søfessionen. Jeg har, saavidt som jeg har været opfordret til at give Erklæring derom, henledet Regjeringens Opmærksomhed paa, at det ikke var nødvendigt at have særskilte Sørudder eller særskilte Søfessioner, men at det Hele formeentlig kunde sammensattes i en eneste Udskrivning og Rulleføring, idet jeg ikke skjønner andet, end at de, der egentlig ernærede sig af Søen, altsaa Heel- og Halvbefarne, kunne udskrives enten forlobs eller ved selve Sessjonen og henvises til Søetaten ganske paa samme Maade, som man udskrifer Haandværkere til Ingeniører og Folk med visse Egenskaber til Cavalleri og Artilleri osv. Hele Begrebet om Søvante og